

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1986-1987

10 FEBRUARI 1987

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 2 april 1965 betreffende
het ten laste nemen van de steun verleend door de
commissies van openbare onderstand

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op grond van de artikelen 4, 5, 9, 10 en 11 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand en het ministerieel besluit van 20 mei 1983 getroffen in toepassing van artikel 11, § 2, van genoemde wet, blijven door de Staat nog belangrijke sommen verschuldigd aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voor de hulp die deze hebben verleend en waarvoor kostenstaten werden ingediend in de loop van de jaren 1984, 1985 en 1986.

Die toestand is het gevolg van de omstandigheden die hierna kort beschreven worden.

Het aantal personen dat op grond van de hierboven vermelde bepalingen geholpen werd en dat in 1984 4 836 bedroeg, zal in 1986 waarschijnlijk opgelopen zijn tot 22 500. Een gelijkaardig fenomeen doet zich voor op het vlak van het bestaansminimum.

Toen in uitvoering van de institutionele hervormingen van 1980 de Bestuursafdeling voor het Maatschappelijk Welzijn werd gesplitst, kon niet voorzien worden dat de nationale materie, waarvoor dit bestuur bevoegd bleef, zulk een uitbreiding zou kennen voor wat het aantal te behandelen dossiers betreft.

Bovendien hebben de regeringsmaatregelen die op het algemeen vlak van het openbaar ambt genomen werden het niet mogelijk gemaakt dit bestuur van het nodige statutaire personeel te voorzien om het hoofd te bieden aan de toename van het aantal te behandelen gevallen.

Daar de terugbetalingen door de Staat aldus een aanzienlijke vertraging hebben opgelopen ondervinden de openbare centra voor maatschappelijk welzijn thesauriemoelijkheden waardoor zij, om aan hun wettelijke verplichtingen te voldoen, verplicht worden belangrijke sommen te ontfangen bij financiële instellingen waardoor, op termijn, hun moeilijkheden nog verergeren.

Chambre des Représentants

SESSION 1986-1987

10 FÉVRIER 1987

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en
charge des secours accordés par les commissions
d'assistance publique

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

En vertu des articles 4, 5, 9, 10 et 11 de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique et de l'arrêté ministériel du 20 mai 1983 pris en application de l'article 11, § 2, de ladite loi, des sommes importantes restent encore dues par l'Etat aux centres publics d'aide sociale pour les aides qu'ils ont accordées et ayant fait l'objet d'état de frais introduits au cours des années 1984, 1985 et 1986.

Cette situation résulte des circonstances brièvement décrites ci-après.

Le nombre de personnes aidées en vertu des dispositions rappelées ci-dessus, qui était de 4 836 en 1984 sera vraisemblablement de 22 500 en 1986. Un phénomène identique est apparu dans le domaine du minimum de moyens d'existence.

Il n'était pas possible à l'époque où l'Administration de l'aide sociale a été scindée en exécution des réformes institutionnelles de 1980 de prévoir que les matières à caractère national pour lesquelles elle restait compétente, allaient connaître un tel développement au niveau du nombre de dossiers à traiter.

Par ailleurs, les mesures gouvernementales prises sur le plan général de la fonction publique n'ont pas permis de donner à cette administration le personnel statutaire requis pour faire face à l'accroissement du volume des affaires à traiter.

Les remboursements par l'Etat ayant subi ainsi des retards considérables, les centres publics d'aide sociale rencontrent des difficultés de trésorerie et de ce fait sont, pour faire face à leurs obligations légales, forcés d'emprunter des sommes importantes auprès d'institutions financières aggravant par là leurs difficultés à terme.

Om de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in de gelegenheid te stellen de normale uitoefening van hun taak voort te zetten of opnieuw op te nemen, moet men derhalve uitzonderlijke maatregelen voorschrijven om de negatieve gevolgen weg te werken van een onverwachte toestand op administratief vlak.

De Minister van Begroting,

G. VERHOFSTADT.

De Minister van Sociale Zaken,

J.-L. DEHAENE.

De Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie,

M. SMET.

Il convient donc, pour permettre aux centres publics d'aide sociale de continuer ou de reprendre l'exercice normal de leur mission, de prévoir des mesures exceptionnelles destinées à pallier les conséquences négatives d'une situation accidentelle sur le plan administratif.

Le Ministre du Budget,

G. VERHOFSTADT.

Le Ministre des Affaires sociales,

J.-L. DEHAENE.

Le Secrétaire d'Etat à l'Emancipation sociale,

M. SMET.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 8 december 1986 door de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie verzocht haar van advies te dienen over een voorontwerp van wet « tot wijziging van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand », en op 7 januari 1987 door de Staatssecretaris om mededeling van dat advies verzocht, *binnen een termijn van ten hoogste drie dagen*, heeft op 9 januari 1987 het volgende advies gegeven:

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet beoogt een vereenvoudiging van de formaliteiten van betaling met betrekking tot de sommen die de Staat, overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand, aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn verschuldigd is en waarvoor de onkostenstaten ingediend werden in de loop van de jaren 1984, 1985 en 1986.

2. De Regering had aanvankelijk de bedoeling de ontworpen regeling bij genummerd koninklijk besluit vast te stellen op grond van de wet van 27 maart 1986 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning. De afdeling wetgeving kwam in het advies L. 17.642/8 dat zij op 19 november 1986 heeft uitgebracht over het ontwerp dat haar met dat doel werd voorgelegd, echter tot het besluit dat de genoemde wet van 27 maart 1986 voor het invoeren van een dergelijke regeling geen voldoende rechtsgrond bood.

Het is blijkbaar ingevolge het zoëven vermelde advies, dat de Regering haar oorspronkelijk ontwerp van genummerd besluit nu als ontwerp van wet bij de Wetgevende Kamers wil aanhangig maken.

De Regering gaat in het thans voorgelegd ontwerp bovendien ook in op drie van de vier overige opmerkingen die de afdeling wetgeving in het advies L. 17.642/8 in ondergeschikte orde had gemaakt.

3. Uit de bewoordingen waarin de brief is gesteld waarmee de huidige adviesaanvraag werd ingediend — en vooral dan uit de uitdrukkelijke verwijzing in die brief naar artikel 3, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State — blijkt, dat de Regering die aanvraag wil beperken tot de vraag of de aangelegenheid die zij met het voorgelegde ontwerp wil zien regelen wel degelijk behoort tot de bevoegdheid van de nationale wetgever.

Die vraag moet worden beantwoord aan de hand van artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, luidens welke bepaling als persoonsgebonden aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet — met andere woorden als aangelegenheid waarvoor de Gemeenschappen bevoegd zijn — moet worden aangemerkt:

- 2° het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met uitzondering van:
 - a) de regelen tot inrichting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
 - b) (in casu zonder belang)...

Hoewel uit de parlementaire voorbereiding van de hiervoren sub a vermelde uitzondering blijkt dat men daarmee in hoofdzaak de regeling vervat in de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op het oog heeft gehad (*Stuk Senaat*, nr. 434/2, 1979-1980, blz. 126), heeft die uitzondering niet uitsluitend betrekking op de in die wet geregelde aangelegenheden, maar uiteraard ook op - de regelen tot inrichting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - die in andere wetten zouden zijn opgenomen.

Tot die andere wetten dient inzonderheid de wet van 2 april 1965 te worden gerekend, die niets anders is dan een verlengstuk, aanvankelijk van de wet van 10 maart 1925 op de openbare onderstand, thans van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het is immers in die wet dat de regels zijn opgenomen die moeten toelaten te bepalen welke het territoriaal bevoegde openbaar centrum is om de bij de wet van 8 juli 1976 opgelegde dienstverlening te verzekeren. Dezelfde wet bepaalt ook in welke gevallen, in welke mate en met inachtneming van welke formaliteiten een openbaar centrum van de Staat of van een ander openbaar centrum de terugbetaling kan eisen van de hulp die het heeft verleend.

In zijn advies over het ontwerp dat de wet van 8 juli 1976 zou worden, heeft de Raad van State er trouwens op gewezen dat het wenselijk ware geweest de regeling vervat in de wet van 2 april 1965 in de nieuwe wet op te nemen (*Stuk Senaat*, nr. 581/1, 1974-1975, blz. 85-86).

Men mag dus concluderen dat de wet van 2 april 1965 deel uitmaakt van de organieke wetgeving van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en dat derhalve ook de door die wet geregelde materie, overeenkomstig artikel 5, § 1, II, 2°, a, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, tot de bevoegdheid van het Rijk is blijven behoren.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le Conseil d'Etat, section de législation, huitième chambre, saisi par le Secrétaire d'Etat à l'Emancipation sociale, le 8 décembre 1986, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi « modifiant la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique » et invité, le 7 janvier 1987, par le Secrétaire d'Etat à lui communiquer cet avis, *dans un délai ne dépassant pas trois jours*, a donné le 9 janvier 1987, l'avis suivant:

1. L'avant-projet de loi soumis à l'avis du Conseil d'Etat a pour objet de simplifier les formalités de paiement des sommes dues par l'Etat aux centres publics d'aide sociale, en application des articles 4 et 5 de la loi du 2 avril 1965, relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique, et ayant fait l'objet d'états de frais introduits au cours des années 1984, 1985 et 1986.

2. Le Gouvernement avait initialement l'intention de fixer le régime en projet par arrêté royal numéroté, pris sur la base de la loi du 27 mars 1986, attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi. Dans l'avis L. 17.642/8, émis le 19 novembre 1986 au sujet du projet qui lui avait été soumis à cet effet, la section de législation aboutit cependant à la conclusion que la loi du 27 mars 1986, précitée, n'offrait pas un fondement légal suffisant pour instaurer un régime de l'espèce.

C'est manifestement à la suite de l'avis précité, que le Gouvernement a actuellement l'intention de saisir les Chambres législatives, sous forme de projet de loi, de la teneur de son projet initial d'arrêté numéroté.

Dans le projet actuellement soumis, le Gouvernement a également tenu compte de trois des quatre autres observations que la section de législation avait faites en ordre subsidiaire dans l'avis L. 17.642/8.

3. Il appert des termes de la lettre introductive de la présente demande d'avis — et surtout de la référence expresse qui y est faite à l'article 3, § 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat — que le Gouvernement entend limiter cette demande à la question de savoir si la matière qu'elle veut voir régler par le projet soumis, relève effectivement de la compétence du législateur national.

Cette question doit recevoir une réponse à la lumière de l'article 5, § 1°, II, 2°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, qui mentionne parmi les matières personnalisables visées à l'article 59bis, § 2bis, de la Constitution, c'est-à-dire les matières qui relèvent de la compétence des Communautés:

- 2° la politique d'aide sociale, à l'exception:
 - a) des règles organiques des centres publics d'aide sociale;
 - b) ... (sans intérêt en l'occurrence)...

Bien que les travaux préparatoires de l'exception mentionnée sub a ci-dessus fassent ressortir que les règles visées sont essentiellement celles contenues dans la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale (*Doc. parl. Sénat*, n° 434/2, 1979-1980, p. 126), cette exception ne vise pas exclusivement les matières réglées par la loi susvisée, mais forcément aussi les « règles organiques des centres publics d'aide sociale » éventuellement contenues dans d'autres lois.

Parmi ces autres lois, il convient de compter tout particulièrement celle du 2 avril 1965, qui n'est rien d'autre que le prolongement, d'abord de la loi du 10 mars 1925 organique de l'assistance publique, et actuellement de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale. C'est en effet dans cette loi, que sont contenues les règles qui doivent permettre de déterminer quel est le centre public territorialement compétent pour assurer les prestations de services imposées par la loi du 8 juillet 1976. La même loi dispose également dans quels cas, en quelle mesure et dans le respect de quelles formalités, un centre public peut exiger à charge de l'Etat ou d'un autre centre public, le remboursement des secours accordés par lui.

Dans son avis émis au sujet du projet qui est devenu la loi du 8 juillet 1976, le Conseil d'Etat a d'ailleurs souligné qu'il eût été souhaitable de reprendre dans la nouvelle loi, le régime de la loi du 2 avril 1965 (*Doc. Sénat*, n° 581/1, 1974-1975, p. 85-86).

Il est, des lors, permis de conclure, que la loi du 2 avril 1965 fait partie de la législation organique des centres publics d'aide sociale et qu'en vertu de l'article 5, § 1°, II, 2°, a, de la loi spéciale du 8 août 1980, la matière réglée par cette loi a continué, elle aussi, à relever de la compétence de l'Etat.

De kamer was samengesteld uit
de HH. :

P. VERMEULEN, *voorzitter*;
J. NIMMEGEERS,
W. DEROOVER, *staatsraden*;

Mevr. :

F. LIEVENS, *griffier*.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien
onder toezicht van de heer J. NIMMEGEERS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer E. HAESBROUCK, adjunct-audi-
teur.

De Griffier,
(get.) F. LIEVENS.

De Voorzitter,
(get.) P. VERMEULEN.

La chambre était composée de
MM. :

P. VERMEULEN, *président*;
J. NIMMEGEERS,
W. DEROOVER, *conseillers d'Etat*;

Mme :

F. LIEVENS, *greffier*.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée
sous le contrôle de M. J. NIMMEGEERS.

Le rapport a été présenté par M. E. HAESBROUCK, auditeur adjoint.

Le Griffier,
(s.) F. LIEVENS.

Le Président,
(s.) P. VERMEULEN.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Begroting, van Onze Minister van Sociale Zaken en van Onze Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat, teneinde de openbare centra voor maatschappelijk welzijn de mogelijkheid te geven hun wettelijke taak verder te zetten, het nodig is hen zo vlug mogelijk de bedragen uit te betalen van de tegemoetkomingen die zij in het verleden verstrekt hebben aan de vreemdelingen zonder onderstandsdomicilie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Begroting, Onze Minister van Sociale Zaken en Onze Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt:

Enig artikel.

Een artikel 13bis, luidend als volgt, wordt in de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand, ingevoegd:

« Art. 13bis. — In afwijking van de bepalingen van artikel 18 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit zijn de op grond van deze wet aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn door de Staat verschuldigde sommen ingevolge hulp die werd verleend en waarvoor in de loop van de jaren 1984, 1985 en 1986 kostenstaten werden ingediend betaalbaar ten belope van 80 % op eenvoudige overlegging van de gelijkkluidend verklaarde uitgavestatens. Het eventuele saldo zal uitbetaald worden na verificatie door steekproef. »

Gegeven te Brussel, 2 februari 1987.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE:

De Minister van Begroting,

G. VERHOFSTADT.

De Minister van Sociale Zaken,

J.-L. DEHAENE.

De Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie,

M. SMET.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre du Budget, de Notre Ministre des Affaires sociales et de Notre Secrétaire d'Etat à l'Emancipation sociale;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Vu l'urgence;

Considérant qu'en vue de permettre aux centres publics d'aide sociale de poursuivre leur mission légale, il y a lieu de leur payer le plus rapidement possible les montants relatifs aux interventions faites dans le passé en faveur des étrangers sans domicile de secours,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre du Budget, Notre Ministre des Affaires sociales et Notre Secrétaire d'Etat à l'Emancipation sociale sont chargés de déposer en Notre nom aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit:

Article unique.

Un article 13bis, rédigé comme suit, est inséré dans la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions d'assistance publique:

« Art. 13bis. — Par dérogation aux dispositions de l'article 18 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, les sommes dues par l'Etat aux centres publics d'aide sociale en vertu de la présente loi en raison des aides accordées et ayant fait l'objet d'états de frais introduits au cours des années 1984, 1985 et 1986 sont payables à concurrence de 80 % sur simple présentation des états de débours certifiés conformes. Le solde éventuel sera liquidé après vérification par sondage. »

Donné à Bruxelles, le 2 février 1987.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI:

Le Ministre du Budget,

G. VERHOFSTADT.

Le Ministre des Affaires sociales,

J.-L. DEHAENE.

Le Secrétaire d'Etat à l'Emancipation sociale,

M. SMET.